



ДО СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ОТГОВОРИ

на

поставени въпроси от Български институт за правни инициативи /БИПИ/
от

Панайот Рангелов Велчев – кандидат за заемаш длъжността
Административен ръководител на Районен съд гр. Пловдив

1. Смятате ли, че следва да продължи реформата в съдебната власт след решението на КС от 26.07.2024 г., относно промените в Конституцията на Република България, обн. в ДВ бр. 106 от 22.12.2023 г., и, ако да, - в каква насока?

Отговор: Реформата трябва да продължи, но след подробен анализ, консултация с научните среди и редовите магистрати, като се осигури по-голямо представителство от професионалните квоти.

2. Проблемът с неравномерната натовареност е повсеместен и все още не е намерена формулата, чрез която да се достигне баланс между отделните съдебни райони. Какви са вашите виждания за въвеждане на инструменти /от нормативен и организационен характер/ за постигане на по-равномерна натовареност между органите на съдебната власт и отделните магистрати?

Отговор: Гаранция за това повече магистрати реално да имат възможността да правораздават в по-натоварените органи на съдебната власт. При отсъствие на даден магистрат неговото място да бъде заемано чрез преместване или командироване на магистрат от по-слабо натоварен орган. Съкращаване на времето за провеждане на конкурсите. По-висок размер на ДМС в органите с висока натовареност.

3. Една от широко дискутираните теми в съдийските среди е тази на възнагражденията и начина на определянето им. Какво е Вашето мнение по

въпроса – смятате ли, че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна? Необходимо ли е законово закрепване на критериите за определяне на възнагражденията на всички нива в системата, а не само на т. нар. „три големи“?

Отговор: По-горестоящите органи на съдебната власт с оглед спецификата и сложността на делата, които разглеждат е разумно да вземат по-високи възнаграждения. Налице е законово закрепване за определяне възнагражденията на младшите магистрати в разпоредбата на чл. 218, ал. 2 ЗСВ, като същите биха могли да послужат като база за определяне заплатите в останалите нива на съдебната власт в процентно съотношение. Към настоящия момент се наблюдава иницирирането на производства от младши магистрати и такива на районно ниво за разликата от получаването от тях възнаграждение до размера предвиден в чл. 218, ал. 2 ЗСВ.

4. На 01.07.2024 г. КС на РБ излезе с решение, което обявява за противоконституционни текстовете от ЗМ и ГПК, въвеждащи задължение за провеждане на процедурата по медиация по някои видове дела. Какво е мнението Ви за прилагането/използването на процедура по медиация в рамките на висш съдебен процес?

Отговор: Една от целите с въвеждане института на медиацията беше да се намали натовареността на органите на съдебната власт в големите областни центрове. Медиацията е характерна за редица европейски държави и същата освен понижаване натовареността на съдиите има за цел и преодоляване конфликта между страните. Инвестирани са средства за изграждането на този институт, поради което уреждащите го норми следва да бъдат приведени в съответствие с Конституцията на Република България.

5. През 2016 г. в ЗСВ бяха приети промени, които закрепиха законово определени параметри на съдийско самоуправление. Какво е Вашето мнение за приложението им на практика за времето на действието им? Как се реализира съдийското самоуправление в съда, в който правораздавател? Има ли необходимост от разширяване и в каква насока?

Отговор: Подкрепям реформата, утвърждаваща съдийското самоуправление и параметрите в които е регламентирано. В чл. 80 ЗСВ ясно

са разграничени правомощията на административния ръководител и общото събрание на районен съд, като същите не бива да бъдат смесвани. Председателят на районния съд осъществява общо организационно и административно ръководство, а общото събрание наред с другите си правомощия определя броя и съставите на отделенията, ако има такива, както и тяхната специализация по материя. Административният ръководител предлага на общото събрание разпределението на съдиите по отделения, като е предвидена възможност за общото събрание да изразява становища по въпроси, свързани с организацията на дейността на съда, които са от компетентността на председателя на районния съд при направено предложение от не по-малко от една трета от съдиите. По този начин не би могло да се достигне до концентриране на всички правомощия в лицето на председателя на съответния съд, което ще гарантира в най-пълна степен съдийското самоуправление. В институцията в която работя разпределянето на съдиите по отделения е възложено на административния ръководител с решение на общото събрание, като същият има най-точна представа върху работата на всяко едно от тях, както и съответната необходимост и би могъл да реагира своевременно при постъпването на колега магистрат. По този начин би се избегнала и възможността от възникване на противопоставяне в отделните отделения при обсъждане на въпроса къде да постъпи определен магистрат. Уместно е предложението да бъде на административния ръководител, но крайното решение да бъде на общото събрание.

6. Вече няма общ Кодекс за етично поведение на българските магистрати. Смятате ли, че това беше по-доброто решение или кодексът трябваше да стане единен?

Отговор: Премахването на общ Кодекс за етично поведение на българските магистрати е продължение на създаването на съдийска и прокурорска колегия във ВСС. Чрез създаването на отделни такива се гарантира правото на всяка една колегия да приема самостоятелно решение по въпроси от своята компетентност. Трябва да се отбележи, че в по-голямата си част двата кодекса съвпадат и прогласяват едни и същи принципи.

7. Смятате ли, че Висш съдебен съвет, който е с изтекъл мандат вече повече от две години е легитимен да реализира кадрова политика по

отношение на избор на административни ръководители в органите на съдебната власт /и извън „тримата големи“/?

Отговор: На 30.04.2025 г., Съдът на Европейския съюз излезе с решение с което прие, че се нарушава независимостта на съдиите в случаите, когато членове на Инспектората към Висшия съдебен съвет (ИВСС) продължат да работят. Също така е посочено, че ако държавата реши да „удължи“ мандата, е длъжна да гарантира, че упражняването на функциите след изтичането на мандата се основава на изрична правна уредба в националното право. В конкретния случай е необходимо удължаване мандатите на членовете на ВСС, предвид значимостта на функциите, които те изпълняват и са свързани с кадровата политика. С последните промени в Закона за съдебната власт беше даден срок от 6 месеца и на депутатите, и на съдебната власт, за да започнат процедура за нов избор на членове на Висшия съдебен съвет, т.е. до 21 юли 2025 г., като по този начин е спазено законовото задължение да се започне процедура за избор на членове на ВСС.

ВЪПРОСИ към ПАНАЙОТ ВЕЛЧЕВ:

8. В протоколите на ОС на РС – Пловдив съдиите често говорят за напрежение в съда. Бихте ли могли да формулирате каква е причината за него?

Отговор: Основната причина е високата натовареност, породена от обстоятелството, че голям брой съдии, които заемат шат в този съдебен орган са лишени от възможността да правораздават в него. Липсата на диалог също е предпоставка за наличието на противопоставяне, като част от магистратите не споделят проблемите си и не водят разговори по между си, а ги запазват в себе си, което води и до натрупване на напрежение, което в даден момент ескалира.

9. На стр. 10 от концепцията Ви коментирате, че причината за високата натовареност е големият брой на командировани в други органи на съдебната власт. Какви мерки по отношение на командироването бихте заложили, ако бъдете избран за административен ръководител?

Отговор: Командированите съдии в Окръжен съд или Административен съд, както и в друг орган, са получили оценка за своята работа и с оглед

времето, което е необходимо за провеждането на конкурс за повишаване е възможно това да бъде единствената им награда за полаганите от тях усилия. Следва, обаче да се изследват причините, които налагат командироването на съдии от РС гр. Пловдив в друг равен по степен съд. Трябва да се обсъди възможността за командироване на магистрати от друг съдебен район в съд, където е налице командирован съдия от РС – Пловдив, както и привличане на магистрати, както от Апелативния район така и останалата съдебна карта на територията на Република България.

10. *На стр. 9 от концепцията Вие сочите, че е необходимо по-често провеждане на мероприятия с граждани, за да се запознаят с работата на съдебната система. Бихте ли дали примери за такива мероприятия?*

Провеждани са, а също така съм участвал в „Ден на отворените врати“. Един от участниците съм в образователната програма „Съдебната власт – информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“, както и в инициативата на съдии от Районен съд гр. Пловдив - „Пловдивските съдии – близо до подрастващите“, Ежегодно съвместно с ръководството на Районен съд – Пловдив и ученици от Национална търговска гимназия – гр. Пловдив се провежда „Борса за съдебни служители“, на която присъстват представители от АК гр. Пловдив, нотариалната камара и камарата на ЧСИ.

11. *На стр. 13 от концепцията Ви сочите, че са необходими правила за съдебните помощници. Бихте ли споделили идеите в тази връзка?*

Отговор: Приемането на правила ще гарантира достъп на съдиите до съдебните помощници, който се основава на обективни критерии:

- брой на възлаганите дела по вид и материи;
- подпомагане на магистратите при изготвяне на проекто-съдебни актове;
- възможност за подпомагане на съдия при първоначалното му постъпване, респективно при завръщане след продължително отсъствие при вземането на състав с много висящи дела;
- подпомагане на съдия, поради причини от лично естество;
- подпомагане на съдия по количествен или времеви критерий;

-работата на съдебните-помощници да бъде ръководена от ръководителите на съответните отделения;

При въвеждането на правила и тяхното спазване ще се изключи възможността от по-голямо подпомагане на дадени магистрати за сметка на други.

Panayot
Rangelov
Velchev